

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 15 0 U 001612 13 Uvp
Banja Luka, 17.09.2015. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Edine Čupeljić, kao predsjednika vijeća, te Smiljane Mrše i Strahinje Čurkovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi R. Đ. iz T., kojeg zastupa Centar za ..., Kancelarija u T., ul. ... broj ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj UP-I-1395-PS-3/11 od 26.11.2012. godine, tuženog JU Zavod za ... RS, P., ul. ... broj ..., u predmetu ostvarivanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Trebinju broj 15 0 U 001612 12 U od 05.03.2013. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.09.2015. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka.

O prijedlogu tužioca za oslobađenje od plaćanja sudske takse odlučiće Okružni sud u Trebinju.

O b r a z l o Ź e n j e

Pobijanom presudom (stav 1. izreke), odbijena je tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tuženog, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena na rješenje Filijale tuženog T. broj 02-5-2-229/12 od 01.11.2012. godine, a kojim je odbijen zahtjev tužioca za priznavanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje do sticanja uslova na starosnu penziju, uz obrazloženje tog akta da tužiocu nedostaje više od 3 godine staža osiguranja do sticanja uslova za starosnu penziju, zbog čega da ne ispunjava uslove iz člana 37. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni glasnik RS“, broj 30/10 u daljem tekstu: Zakon o posredovanju), za priznavanje traženog prava. Stavom 2. izreke presude je odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe je obrazloženo činjenicom utvrđenom na osnovu podataka navedenih u dopisu Fonda za ... RS, Filijala T., broj 1056367089 od 21.09.2012. godine, iz kojeg proizlazi da tužilac ima ukupno 30 godina, 8 mjeseci i 5 dana penzijskog staža i da mu za ostvarivanje prava za starosnu penziju nedostaje 9 godina, 3 mjeseca i 25 dana osiguranja. Prema navedenom, sud konstatuje da tuženi nije nadležan za utvrđivanje staža osiguranja jer da je prethodno potrebno da tužilac u smislu člana 108. i 112. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske – prečišćen tekst („Službeni glasnik RS“, broj 134/11 u daljem tekstu: Zakon),

zatraži od tuženog uvjerenje o podacima o stažu osiguranja, nakon čega bi tuženi mogao da postupi u smislu člana 37. Zakona o posredovanju. Zbog navedenog sud je zaključio da tuženi nije nadležan za utvrđivanje staža osiguranja, pa da je potrebno da tužilac zatraži od Fonda ... podatke o činjenicama upisanim u matičnu evidenciju, zbog čega je tužilac pitanje prava pojedinačne uplate doprinosa trebao prethodno riješiti u postupku kod Fonda ... nakon čega bi eventualno bilo moguće ponoviti predmetni upravni postupak.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog propisa. Ističe da je stav suda nepravilan, jer je staž osiguranja koji je tužilac kod svog poslodavca ostvario u spornom periodu od 01.08.1999. do 11.12.2008. godine iznosio ukupno 6 godina, 4 mjeseca i 10 dana i trebao je da bude uračunat u njegov staž, jer je prema tada važećem Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS“, broj 32/00 – 118/09), a prema njegovom članu 26. Fond PIO bio dužan vršiti kontrolu uplate doprinosa, što on nije učinio, pa da tužilac ne može da trpi štetne posljedice takvog postupanja. Nesporno je, kako dodaje, da je za tužioca njegov poslodavac S., Industrija ..., T., uplatio dana 05.08.2009. godine do tada neuplaćene doprinose zbog čega nije bilo osnova da mu se u krajnjem uskrati pravo na starosnu penziju. Predložio je da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači. Zatražio je da mu se naknade troškovi postupka u iznosu od 1.125,00 KM, te da se oslobodi od plaćanja sudske takse.

Tuženi nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05 i 63/11- u daljem tekstu: ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Pravilan je pravni stav tuženog i suda u pobijanoj presudi da tuženi nije nadležan za utvrđivanje staža osiguranja, odnosno penzijskog staža, s obzirom da je Fond ... aktom broj 1056367089 od 21.09.2012. godine, potvrdio da tužilac ima ukupno 30 godina, 8 mjeseci i 5 dana penzijskog staža i da mu za ostvarivanje prava na starosnu penziju nedostaje 9 godina 3 mjeseca i 25 dana staža osiguranja.

Okolnost da je poslodavac za tužioca uplatio doprinose u iznosu od 4.401,91 KM, za period od 01.01.1998. do 11.12.2008. godine, ne može uticati na drugačije rješenje tuženog u postupku ostvarivanja prava na penzijsko i invalidsko osiguranje, po osnovu nezaposlednosti, u trajanju do 3 godine saglasno članu 37. Zakona o posredovanju, jer tuženi nema ovlaštenje da utvrđuje staž osiguranja već je za to nadležan Fond PIO prema relevantnim odredbama Zakona, pa je pravilno tuženi uputio tužioca da to pitanje raspravi sa Fondom PIO, nakon čega će se u zavisnosti od te odluke, eventualno steći uslovi za ponavljanje predmetnog upravnog postupka.

Prigovori tužioca koji se odnose na obavezu Fonda PIO da vrši kontrolu uplate doprinosa i da je to njegov propust, nema značaja na pravilan ishod ovog upravnog spora, s obzirom da tuženi nije nadležan da utvrđuje činjenice koja se odnose na staž osiguranja, već kako je naprijed navedeno, Fond PIO koji prema članu 106. Zakona vodi matičnu evidenciju o osiguranicima, uplatiocima doprinosa i korisnicima prava

iz penzijskog i invalidskog osiguranja, tako da je pravilna odluka o odbijanju zahtjeva tužioca za ostvarivanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje, s obzirom da tužiocu za ostvarivanje tog prava a radi priznavanja prava na starosnu penziju, nedostaje više od 3 godine staža osiguranja, zbog čega nisu ispunjeni uslovi iz člana 37. Zakona o posredovanju za udovoljenje njegovom zahtjevu. U tom smislu bez značaja je pozivanje tužioca na odluke nižestepenog suda u kojima je navodno zauzet drugačiji pravni stav zbog činjenice da je Fond PIO, a ne tuženi nadležan za utvrđivanje činjenica koje se odnose na staž osiguranja kao da se odluka u konkretnom predmetu donosi na osnovu činjenica utvrđenih u tom predmetu tako da se ne može komentarisati odluka donijeta u drugom predmetu.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan na osnovu odredaba člana 40. stav 1. tog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi stava 1. člana 397. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03-61/13), u vezi sa članom 48. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen pa proizlazi da on nije uspio u ovom upravnom sporu zbog čega mu ne pripada pravo na naknadu troškova upravnog spora, primjenom odredbe stava 1. člana 49. a ZUS.

Odluka iz stava 3. izreke presude se zasniva na odredbama člana 12. Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik RS“, broj 73/08 i 49/09), te odredbama člana 400-405. Zakona o parničnom postupku koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić